

I.

Zpráva o situaci v oblasti migrace ke dni 31. ledna 2018

Tento materiál byl vytvořen Ministerstvem vnitra v rámci plnění usnesení vlády ze dne 19. dubna 2017 č. 294, kterým se mění usnesení ze dne 29. července 2015 č. 621, o Strategii migrační politiky České republiky a Komunikační strategii České republiky k migraci, ve znění usnesení vlády ze dne 12. října 2015 č. 824 a usnesení vlády ze dne 24. srpna 2016 č. 735. Členům vlády je zpráva předkládána každých 30 dní a poskytuje jim aktuální informace vztahující se k období uplynulému od předložení poslední zprávy.

1. Situace v České republice

Pokračující migrační vlna se i v lednu 2018 vyhýbá České republice, na jejímž území jsou ve spojitosti s migrační krizí zjišťováni pouze jedinci či malé skupiny migrantů.

V období od 1. do 31. ledna 2018 bylo v České republice evidováno celkem 143 žádostí o mezinárodní ochranu. Nejvíce žádostí o mezinárodní ochranu podali státní příslušníci **Ukrajiny**, konkrétně **45 žádostí**. Dalšími v pořadí byli žadatelé z **Gruzie (22)**, **Vietnamu (11)** a **Ruské federace (10)**.

V rámci tranzitní nelegální migrace bylo od počátku posílených opatření vyhlášených dne 17. června 2015 do konce sledovaného období zjištěno **3 989 osob**. V období od 1. do 31. ledna 2018 bylo zjištěno **12 případů tranzitní nelegální migrace**. Mezi zjištěné jedince patřili občané **Nigérie (7)**, **Afghánistánu (1)**, **Albánie (1)**, **Srbska (1)**, **Gambie (1)** a **Kosova (1)**. K 7 zjištěním došlo v Ústeckém kraji, ke 3 v Plzeňském kraji, k 1 v Moravskoslezském kraji a k 1 v kraji Vysočina. Ve sledovaném období byly mezi příchozími zjištěny 3 ženy, ale žádné dítě do 15 let. 9 zjištěných osob mířilo do Německa, 1 osoba mířila do Francie, 1 do Rakouska a 1 do Srbska.

V zařízeních pro zajištění cizinců pobývalo k 31. lednu 2018 celkem 89 osob. V ZZC Bělá Jezová bylo k tomuto datu zajištěno 19 osob, v ZZC Vyšní Lhoty 14 osob a v ZZC Balková 56 osob. Mezi hlavní zajištěné státní příslušnosti v českých ZZC momentálně patří **občané Ukrajiny (24)**, **Nigérie (17)**, **Vietnamu (10)** a **Moldavska (8)**. V současné době se v českých ZZC nachází 13 žen a 2 děti a mladiství (ZZC Bělá Jezová).

V období od 20. ledna 2017 do 31. ledna 2018 odcestovalo v rámci **programu asistovaných dobrovolných návratů** z České republiky do země původu již 426 osob. V lednu 2018 se uskutečnila realizace 35 asistovaných dobrovolných návratů. Nadále se pracuje na realizaci návratů dalších osob.

2. Situace v Evropské unii

Po letech 2015 a 2016, kdy migrační krize v Evropě dosáhla svého vrcholu, se za pomoci nejrůznějších opatření na bilaterální a unijní úrovni podařilo částečně snížit migrační tlak na členské země EU. Situace však zůstává i nadále kritická a možnost opakování situace z předchozích let, zejména s přihlédnutím na trvající nestabilitu v evropském příhraničí, nelze vyloučit. **V roce 2017 do EU přicestovalo celkem 183 112 nelegálních migrantů** (statistika IOM).

S celkovou změnou situace a díky narůstajícím tenzím v některých členských státech došlo během posledního roku k postupné změně diskursu směřujícímu k přijetí trvale udržitelného řešení, kdy na unijních fórech stále více rezonují zejména potřeby plného **zajištění kontroly vnější hranice EU, posílení spolupráce se zeměmi původu a transitu migrace a zefektivnění návratové politiky**, která je považována za jednu z největších současných výzev, stejně tak jako rozšíření pomoci Itálii v jejím úsilí trvale snížit nelegální migrační toky přes centrální Středomoří ve spolupráci s libyjskou vládou a dalšími africkými státy.

Za první měsíc roku 2018 do států EU přicestovalo celkem 7 242 nelegálních migrantů (statistika IOM). Pět nejvíce zastoupených národností představují občané Nigérie (11,1 %), Sýrie (10,7 %), Guiney (7,6 %), Pobřeží slonoviny (7,6 %) a Maroka (6,2), tj. osob (s výjimkou Sýrie), které se v drtivé většině nekvalifikují pro udělení mezinárodní ochrany v EU.

Řecko a vývoj na západobalkánské trase

Situace ve východním středomoří a navazující západo-balkánské trase je i nadále determinována především prováděním společného prohlášení Evropské rady a tureckého premiéra z 18. března 2016 a faktickým uzavřením průchodnosti makedonsko-řecké hranice. Díky těmto opatřením došlo v roce 2016-2017 k částečné stabilizaci nekontrolovaného pohybu osob, což má praktický dopad zejména na migrační situaci v Řecku.

Spolupráce s Tureckem se i přes několik křehkých faktorů politického a technického rázu těší všeobecné podpoře. **EU-Turecké prohlášení** tak zůstává pro udržení stávajícího stavu a jeho vylepšení naprosto nezbytné. Nejefektivněji se projevuje na omezení nelegálních vyplutí od tureckých břehů na Egejské ostrovy. Problémům naopak čelí v podobě navrácení každé nelegálně přibývší osoby na řeckých ostrovech a aplikování schématu 1:1, tj. přesídlení jednoho Syřana z Turecka do EU za jednoho vráceného Syřana do Turecka, který přicestoval nelegálně na Egejské ostrovy – **do 29. ledna 2018 bylo navráceno pouhých 1 531 osob** (z toho 250 Syřanů a 8 osob bez státní příslušnosti ze Sýrie), **avšak přesídleno už bylo 12 104 osob** (nejvíce do Německa 4 062 a Nizozemska 2 593). Co se týče plnění závazků EU, v nedávné době došlo s Tureckem k provizorní dohodě nad standardními operačními postupy pro aplikaci dobrovolného schématu humanitárního přijetí, jehož finální text získal podporu členských států na Coreperu dne 6. prosince 2017. Finanční podpora 3 mld. EUR v rámci **nástroje pro uprchlíky v Turecku** byla již alokována v plné výši (vyplaceno bylo doposud 1,85 mld. EUR). Společné prohlášení předpokládá navýšení této podpory o další 3 mld. EUR pro další roky, pokud dojde ke splnění všech podmínek. Diskuse na toto téma se pravděpodobně stane předmětem možného summitu EU-Turecko, které by chtělo BG PRES uspořádat v následujících měsících.

Od počátku roku do 30. ledna 2018 byl evidován příchod 1 462 nelegálních migrantů do Řecka. Řecko, jakožto země nejvíce zasažená migračním tlakem ve východním Středomoří dlouhodobě proklamuje přetížení svého národního systému, který musí čelit přítomnosti cca 55 000 osob na území. **Jako nejkrizovější je hodnocena situace na ostrovech, kde se k 29. lednu 2018 nacházelo 12 724 osob při kapacitě pouhých 7 000 míst.** Osoby jsou na ostrovech zadržovány zejména z důvodu jejich možného navrácení zpět do Turecka vyplývajícího ze společného prohlášení. Na krizovou situaci s blížící se zimou naposledy upozornilo 19 lidskoprávních a humanitárních organizací, které ve svém otevřeném dopise vyzvaly řeckého předsedu vlády Tsiprase k řešení tohoto problému prostřednictvím četnějších přesunů osob na pevninu. Náporu nelegální migrace z Turecka čelí též **Bulharsko**, kterému při ochraně hranic dlouhodobě asistuje společná mise agentury Frontex. Situace v **Makedonii** je díky fyzické zábraně na jihu svých hranic a posílené policejní podpoře ze strany členských států (včetně ČR) i nadále stabilní. Problémům naopak čelí **Srbsko**, jehož limitovaná národní administrativa velice těžko čelí náporu migrantů na svém území – přes 4 000 osob. S ohledem na potřebu posílené ochrany hranic zahájila

EU se Srbskem a Makedonií vyjednávání o možnosti působení misí Frontex/Evropská pohraniční a pobřežní stráž (EBCG) na jejich území (dle doporučení Rady ze dne 23. června dostala Komise mandát na vyjednání těchto dohod též s Albánií, Bosnou a Hercegovinou a Černou Horou). V posledních měsících byl zaznamenán také mírný nárůst užití tzv. alternativních tras pro cestu do EU, např. **černomořské migrační trasy** z Turecka do Rumunska či trasy přes **Bosnu a Hercegovinu**. Trasa přes Albánii a Kosovo je, zejména díky velice špatné dostupnosti, využívána spíše sporadicky.

Itálie a vývoj na centrální středomořské trase

Trasa skrze centrální Středomoří je i přes pozitivní výsledky dosažené během roku 2017 stále tou nejvíce využívanou pro nelegální migraci do EU. **Hlavním vstupem je Itálie, u jejíchž břehů v lednu 2018 přistálo celkem 4 256 osob** (statistika IOM). Místem vyplutí je v drtivě většině případů Libye, avšak navyšuje se i počet vyplutí z Turecka, Alžírsko a zejména Tuniska.

Zcela klíčovou se v tomto kontextu jeví **spolupráce s Libyí**, ale i dalšími severoafrickými státy, což reflektují i jednotlivá přijatá opatření na bilaterální i unijní úrovni. Stěžejní roli na evropské straně sehrává **Itálie**, jejíž premiér Gentiloni již na počátku února 2017 podepsal se svým libyjským protějškem Sarrádžem **memorandum o porozumění v oblasti boje proti nelegální migraci, obchodování s lidmi a převaděčství**, v němž se obě strany zavázaly k posílení spolupráce při kontrole námořních hranic. Italská angažovanost se též promítla v jednání s dalšími relevantními aktéry v Libyi s cílem snížit počet vyplutí od libyjských břehů na co nejnižší možnou úroveň a zároveň zajistit uspokojivé podmínky pro migranty i místní komunity v Libyi, a to především s ohledem na nedávnou kritiku mezinárodního společenství v oblasti odhaleného otrokářství v zemi. Důležitým krokem se též stalo přijetí **tzv. kodexu chování** nevládních organizací, který stanovil přesná pravidla pro působení jejich plavidel při záchranných operacích v centrálním Středomoří. Dokument vytvořený Itálií za přispění Evropské komise byl představen na konci července 2017 a zapříčinil dokonce přerušování aktivit několika organizací, které italská prokuratura či agentura Frontex často označovaly za podporovatele pašeráckého businessu. Okamžitým unijním opatřením se stala i tzv. **Maltská deklarace**, jakožto výsledek neformálního summitu Evropské rady z února 2017, ve které lídři EU28 představili vodítka pro další práci a načrtli prioritní akce ve vztahu k Libyi – posílení podpory libyjské pobřežní stráže; vytvoření dalšího úsilí na rozbití operačního modelu převaděčů; podpora místních komunit v Libyi; opatření ke zlepšení přijímacích kapacit a podmínek pro migranty v Libyi; pomoc při snižování tlaku na jižních hranicích; prohloubení migračního dialogu a spolupráce se sousedními zeměmi; apod. Svůj příspěvek do debaty vložila i Evropská komise, když na začátku července 2017 představila **akční plán na podporu Itálie, snížení tlaku podél centrální středomořské trasy a zvýšení solidarity**, který shrnuje několik doporučení pro Itálii, členské státy a agentury EU. Celkový výstup z dvou posledně zmíněných dokumentů zapracovalo poté EE PRES do svého implementačního plánu pro centrální Středomoří, který rozpracovává jednotlivé cíle Maltské deklarace a Akčního plánu s větším důrazem i na postupy přijaté hlouběji na africkém kontinentě. Otázce se bezesporu bude věnovat i současné BG PRES.

Přijetí udržitelného řešení a posílení spolupráce s klíčovými třetími zeměmi, vycházející z Programu pro migraci (květen 2015) a posílené summitem ve Vallettě (listopad 2015), by v budoucnu mělo vycházet ze vzoru tzv. **rámců pro migrační**

partnerství, které jsou v tuto chvíli podrobněji rozpracovány s pěti prioritními zeměmi (Niger, Nigérie, Mali, Senegal, Etiopie). Tato forma přístupu by měla klást spolupráci v oblasti migrace do středu celkových vzájemných vztahů. I přes to, že dosavadní výsledky tohoto snažení nepřinášejí kýžené výsledky – omezeně se projevuje zejména ve spolupráci na návratech (v případě Senegalu nebo Mali se podíl návratů pohybuje stále pod hranicí 10 %) – přístup byl na evropské úrovni vyhodnocen jako ten správný.

Španělsko a vývoj na západní středomořské trase

Počet migrantů přicházejících do **Španělska** po západní středomořské trase a přes africké enklávy Ceuta a Melilla v roce 2018 i nadále stoupá. **Od počátku roku do 31. ledna 2018 na španělské území vstoupilo celkem 1 491 osob** (statistika IOM). Španělsko nacházející se pod zvýšeným tlakem v tuto chvíli deklaruje, že je situaci schopné zvládnout vlastními silami a o zvýšenou podporu ze strany dalších členských států, tak jak se to stalo v případě Řecka a Itálie, nepožádalo.

Snahy o reformu společného systému/klíčové dokumenty

Na konci září 2017 Evropská komise ve svém sdělení **představila vyhodnocení Programu pro migraci přijatého v roce 2015 a navrhla několik navazujících kroků**, tj. cestu, kudy by se měla ubírat celková snaha na úrovni EU do budoucna. Zdůrazněna byla zejména potřeba **dokončení reformy společného evropského azylového systému** (včetně diskuse nad odpovědností a solidaritou); **posílení legálních migračních cest**, přičemž při této příležitosti představila doporučení na přesídlení 50 000 osob do konce října 2019; **zefektivnění návratové politiky** prostřednictvím plné aplikace mandátu agentury Frontex a využití konceptu hotspotů k rychlému a okamžitému navracení a **posílení spolupráce s třetími zeměmi** v souladu se strategií představených rámců pro partnerství.

Jednotlivé návrhy reformy společného evropského azylového systému předložené v květnu 2016 se nacházejí v různých stádiích projednávání, kdy mandátu pro zahájení diskuse s Evropským parlamentem (EP) bylo dosaženo v případě **kvalifikačního nařízení** (rozšířený mandát k vyjednávání s EP z listopadu 2017), **nařízení o Eurodacu** (v červenci 2017 schválen rozšířený obecný přístup), **revize přijímací směrnice** (částečný obecný přístup z listopadu 2017) a **nařízení EU přesídlovacího rámce** (částečný obecný přístup z listopadu 2017). V případě povýšení agentury EASO na **Agenturu EU pro otázky azylu CRP II** v červnu 2017 potvrdil dosažení kompromisu ve vyjednávání s EP a v současné době probíhá trialog s cílem ujasnit zbylé části textu (recitály). Ostatní návrhy – **dublinské nařízení a návrh na nahrazení směrnice o azylovém řízení nařízením** – jsou v tuto chvíli diskutovány na pracovní úrovni Rady. Jako nejproblematictější se jeví možná shoda nad současnou podobou **dublinského nařízení**, která předpokládá zanesení mechanismu povinného přerozdělování migrantů do svého středu. To je pro mnoho členských států nepřijatelné. S cílem dosáhnout konsensu napříč členskými státy do června 2018 (dle říjnových závěrů Evropské rady) představilo BG PRES svůj plán na intenzivní projednávání tohoto návrhu, jako pevné součásti společného evropského azylového systému ve formátu *Friends of Presidency*-Strategický výbor pro přistěhovalce, hranice a azyl (SCIFA). Diskuse na toto téma se též předpokládá na plánované březnové Evropské radě.

Podobu společného systému do budoucna ovlivní i současná diskuse nad informačními systémy aplikovanými na vnějších hranicích – **systém vstupu a výstupu – EES** (nařízení vstoupilo v platnost v prosinci 2017, do provozu by mělo být uvedeno do roku 2020), **systém EU pro cestovní informace a povolení ETIAS** (návrh je projednáván v rámci dialogu) a **Schengenský informační systém SIS** (návrh je projednáván v rámci dialogu).

Na konci září Komise představila též návrh revize **Schengenského hraničního kodexu**, který upravuje možnosti znovuzavedení kontrol na vnitřních schengenských hranicích. Komise tím reagovala na nárůst provádění takovýchto kontrol v posledních dvou letech, které státy opodstatňovaly především nárůstem sekundárních pohybů nelegálních migrantů a spojených bezpečnostních hrozeb. Obecným cílem návrhu je prodloužení celkových lhůt, avšak za přijetí záruk, které by měly zamezit zneužívání tohoto konceptu v praxi.

V prosinci Evropská komise dále předložila návrhy nařízení dlouho očekávaného řešení **interoperability mezi informačními systémy v oblasti migrace a vnitřní bezpečnosti** (zejména SIS, Eurodac, VIS, EES, ETIAS, ECRIS-TCN). Tato nová funkcionality má přispět k vyšší míře efektivity využívání informačních zdrojů, a tím napomoci lépe se vyrovnat se s aktuálními problémy v oblasti bezpečnosti a boje s nelegální migrací.

Důležitá jednání a další relevantní informace

Dne 25. ledna 2018 se v Sofii uskutečnilo neformální zasedání Rady pro **spravedlnost a vnitřní věci** (část vnitřní věci). Delegaci ČR vedl ministr vnitra Lubomír Metnar. Dopolední blok byl věnován reformě **společné evropské azylové politiky**. Klíčovým prvkem se stala diskuse nad podobou dublinského nařízení, která poukázala na trvalý názorový rozkol na jeho budoucí podobu. Státy jižního křídla považují za nezbytný prvek solidarity povinné přerozdělování žadatelů o azyl, což je však pro mnohé členské státy (zejména V4) nepřijatelné. Obědovým tématem se stala diskuse na téma **Globálního kompaktu k migraci**, který je v tuto chvíli připravován s cílem být schválen v prosinci 2018 v Maroku. Odpolední část se poté zaměřila na **efektivní správu a ochranu vnější hranice EU**, kdy se jednotlivé členské státy shodly na potřebě posílené spolupráce s třetími zeměmi ve snaze dosáhnout pozitivních výsledků v tomto ohledu.

Kontroly na vnitřních schengenských hranicích

Německo, Rakousko, Švédsko, Dánsko a přidružené Norsko i nadále provádějí kontroly na určitých úsecích vnitřních hranic schengenského prostoru. Dle rozhodnutí Rady mohly být zavedené kontroly dle čl. 29 Schengenského hraničního kodexu aplikovány pouze do 11. listopadu 2017, kdy vypršela legislativou předpokládaná maximální doba. Všechny dotčené státy prodloužily provádění kontrol na základě bezpečnostní situace v Evropě a hrozbě teroristických útoků **do 12. května 2018**, vyjma Francie, které kontroly prodloužila pouze do 30. dubna 2018.

3. Relokace, přesídlování a návraty

S ohledem na zhoršení bezpečnostní situace v EU a na celkovou dysfunkčnost relokačního systému, rozhodla vláda ČR dne 5. června 2017 o pozastavení přesídlovacího a relokačního programu.

Lhůta pro registraci do relokačního programu z Itálie a Řecka skončila 26. září 2017. Členské státy nicméně mohou v relokacích pokračovat na dobrovolné bázi. **K 28. lednu 2018 bylo celkově relokováno 33 472 osob z Řecka a Itálie**, což představuje zhruba 21 % úspěšnost v naplnění celkové relokační kvóty 160 000 osob. **Z Řecka** bylo ke dni 28. ledna 2018 relokováno celkem **21 726 osob**. V období od 1. 1. do 28. 1. 2018 došlo k relokaci 25 osob, z toho 18 do Irska, 6 do Nizozemska a 1 do Španělska. **Z Itálie** bylo ke dni 28. ledna 2018 relokováno celkem **11 743 osob**. V období od 1. 1. do 28. 1. 2018 došlo k relokaci 298 osob, a to 186 do Švédska, 43 do Francie, 30 do Belgie, 12 do Rakouska, 12 do Slovinska, 8 do Německa, 5 do Švýcarska a 2 do Estonska.

3.1. Přesídlování

V červenci 2015 se ČR dobrovolně zapojila, spolu s dalšími 19 státy, do **Evropského přesídlovacího schématu**, a to **přesídlením 4 rodin nemocných syrských dětí** (celkem 20 osob) z Jordánska v rámci **přesídlovacího programu**, který vláda schválila v lednu 2015, a **přesídlením 32 Iráčanů z Libanonu v rámci přesídlovacího programu Nadačního fondu Generace 21**. V rámci tohoto programu bylo nadále humanitárně přijato 57 Iráčanů z Iráckého Kurdistánu. Celkem bylo do členských států EU přesídleno v rámci Evropského přesídlovacího schématu přes 14 000 osob.

Dne 3. října 2017 vydala Evropská komise doporučení na přesídlení 50 000 osob z třetích zemí do EU v rámci jednoletého programu. Dobrovolné přesídlovací závazky členských států by se měly zaměřit zejména na přijímání osob potřebujících mezinárodní ochranu z 9 prioritních zemí (Turecko, Jordánsko a Libanon by měly být rozšířeny o Egypt, Libyi, Niger, Čad, Etiopii a Súdán). Za účelem přesídlování vyčlenila Evropská komise finanční podporu ČS ve výši 500 mil. EUR z Azylového, migračního a integračního fondu (AMIF).

3.2. Implementace konceptu hotspots v Itálii a Řecku a plány na posílení azylových systémů těchto zemí

Řecko v současnosti disponuje 5 funkčními hotspoty (Chios, Lesbos, Leros, Samos a Kos). Aktuálně je v Itálii oficiálně funkčních 5 hotspotů (Lampedusa, Messina, Pozzallo, Trapani a Taranto). Nově vzniklý hotspot ve městě Messina byl na Sicílii otevřen 1. října 2017 s kapacitou 250 míst. Prvotní registrace a snímání otisků tak v současnosti již neprobíhají v přístavu při vylodění, jak tomu zde bylo doposud, ale v nově vzniklém hotspotu.

Účelem hotspotů by mělo být komplexní zajištění procedur ve vztahu k cizincům nelegálně vstupujícím na území EU od registrace až po zahájení příslušných kroků v souvislosti s legalizací či ukončením pobytu, k dnešnímu dni se však nepodařilo zcela aplikovat. V souvislosti s prohlášením EU – TR se významně posílila úloha hotspotů v Řecku – ty nyní slouží jako zajišťovací uzavřená centra, ze kterých by měli být všichni

migranti vraceni zpět do Turecka. Zároveň má však každý z těchto cizinců právo požádat o mezinárodní ochranu. V případě podání žádosti je následně v rámci hotspotu ověřována přípustnost či oprávněnost žádosti. Cizincům je povolen pohyb mimo hotspot, avšak po dobu probíhajícího řízení není (až na stanovené výjimky) povoleno opustit území ostrova.

Důležitou roli při implementaci konceptu hotspots v Itálii a Řecku zaujímá Evropský podpůrný azylový úřad (EASO), jež poskytuje asistenci zejména ve věci relokačního procesu a implementace prohlášení EU-Turecko. V souvislosti s uvedenými aktivitami EASO mimo jiné zajišťuje vysílání národních expertů za účelem podpory a asistence státním úřadům zemí zasažených migrační krizí. Asistence v oblasti relokačního procesu je omezena od 26. září 2017, kdy vypršela stanovená lhůta pro účast v relokačním programu. Aktivity EASO v Itálii se proto nyní zaměří především na dublinské případy a podporu při registraci žádostí o mezinárodní ochranu v Itálii.

Česká republika považuje koncept hotspotů za důležitý aspekt řešení migrační krize a aktivně podporuje činnosti EASO v Itálii i Řecku. Od roku 2015 bylo realizováno celkem 78 vyslání českých expertů za účelem podpory aktivit EASO (43 do Itálie a 35 do Řecka).

3.3. Návraty

EU považuje oblast návratů za klíčovou při řízení migračních toků. Osoby, které nemají nárok na mezinárodní ochranu, by měly být rychle a efektivně navraceny do svých zemí původu. V oblasti návratů byla v roce 2017 výrazně posílena role agentury Frontex. V září 2017 EK ve svém prohlášení uvedla, že v roce 2016 bylo z ČS EU navraceno pouze 36 % neregulérních migrantů.

Na základě prohlášení EU-Turecko bylo z Řecka do Turecka k 31. lednu 2018 navraceno pouhých 1 531 osob (z toho pouze 250 Syřanů a 8 osob bez státní příslušnosti ze Sýrie), avšak do EU už bylo přesídleno 12 122 osob. Co se týče programu Dobrovolných asistovaných návratů (AVR) od 1. ledna do 28. ledna 2018 této alternativy využilo celkem 304 migrantů z Řecka. V případě Itálie se tento program nadále nedaří uspokojivě provádět, od zahájení toho programu v červenci 2016 do 28. ledna 2018 bylo navraceno celkem 1 055 migrantů.

Co se týče situace v oblasti návratů v zemích mimo EU, v roce 2018 (k 28. lednu) se z Libye za pomoci IOM v rámci programu Dobrovolných asistovaných návratů vrátilo celkem 1 484 migrantů do 24 zemí původu, např. do Alžírsko, Beninu, Burkiny Faso, Gambie, Ghany, Kamerunu, Mali, Nigérie, Pákistánu, Pobřeží Slonoviny a Sierry Leone.

4. Integrace a komunikace

4.1. Státní integrační program (SIP)

Existence Státního integračního programu (SIP) pro osoby s udělenou mezinárodní ochranou v roce 2016 a v letech následujících s platností od 1. ledna 2016 má právní oporu v § 68 až 70 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

Ministerstvo vnitra dne 16. ledna 2017 předložilo vládě nové Usnesení o změně usnesení vlády ze dne 20. listopadu 2015 č. 954, o státním integračním programu pro osoby s udělenou mezinárodní ochranou v roce 2016 a v letech následujících. Vláda

schválila Usnesení č. 36 ze dne 16. ledna 2017. Ministerstvo vnitra zajistí funkci generálního poskytovatele integračních služeb v roce 2017 a v letech následujících.

V roce 2017 poskytovala integrační služby Správa uprchlických zařízení ministerstva (SUZ). Do SIP vstoupilo 101 oprávněných osob, mezi nimiž byli nejvíce zastoupeni státní příslušníci Ukrajiny, Sýrie, Iráku, Jemenu a Kuby. Celkem bylo sepsáno 104 individuálních integračních plánů (IIP) pro 180 držitelů mezinárodní ochrany a proběhlo 78 aktualizací IIP, v nichž byli zahrnuti i držitelé z roku 2016. SUZ bude pokračovat v této činnosti i v roce 2018. Od 1. 1. 2018 dále podaly žádost do SIP 4 osoby s udělenou mezinárodní ochranou.

Dne 27. 12. 2017 byla podepsána na rok 2018 smlouva mezi Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) a Agenturou Xact s.r.o. na výuku Kurzu základů vzdělávání v oblasti kultury a demokracie pro osoby s udělenou mezinárodní ochranou. Nyní probíhá příprava kurzu, výuka by měla být započata od března 2018. Obsah kurzu bude orientován na utváření a rozvíjení demokratických vědomostí a postojů, dodržování lidských práv a svobod, pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti a výchovu odpovědného člena společnosti.

Mezi MŠMT a Asociací učitelů češtiny jako cizího jazyka (AUČCJ) byla podepsána smlouva o průběžném zajišťování kurzů češtiny pro osoby s udělenou mezinárodní ochranou na období 2018 – 2020 dne 10. 1. 2018. Od 1. 2. 2018 bude probíhat výuka českého jazyka v integračních azylových střediscích (IAS) i mimo ně. Výuka bude v rozsahu 400 hodin pro osobu.

4.2. Analýza nálad veřejnosti a komunikační aktivity

V souvislosti s aktuální migrační situací probíhá pravidelné informování ve všech oblastech, souvisejících s problematikou migrace. Informační aktivity jsou cíleně zaměřeny na mediální výstupy – TV, rozhlas, noviny, časopisy, propagační materiály.